

Valsts vides dienests

LIELRĪGAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084278, e-pasts: lielriga@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Ūdens resursu lietošanas atļauja Nr. RI13DU0001

Akciju sabiedrība „Latvenergo”

(juridiskās personas nosaukums vai fiziskās personas vārds un uzvārds)

Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010

(juridiskās personas juridiskā adrese vai fiziskās personas deklarētā dzīvesvieta)

reģ. Nr. 40003032949; 08.10.1991.

(juridiskās personas reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā un datums vai fiziskās personas kods)

Ūdens resursu lietošanas veids: Hidrotehnisko būvju darbība (Ķeguma HES)

NACE kods : 35.11

Iesnieguma pieņemšanas datums: 2010. gada 24. novembris; 2018. gada 30. janvāris;
2020. gada 23. janvāris

Atļauja izsniegta jaunai darbībai:

Atļauja izsniegta esošai darbībai:

Šī atļauja aizstāj ūdens resursu lietošanas atļauju Nr. RI12DU0005

Atļauja izsniegta būtiskām izmaiņām esošajā darbībā:

Atļaujas termiņa pagarināšana:

X

Atļaujai pievienoti šādi pielikumi:

1. Ūdens resursu ieguves nosacījumi:
2. Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi:

X

Atļauja izsniegta 2013. gada 2. janvārī un derīga visu darbības laiku

Atļauja pārskatīta un precizēta 2020. gada 24. februārī

Izsniegšanas vieta: Rīga

Direktore:

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujā noteiktos nosacījumus ūdens lietotājs vai citas ieinteresētās personas ir tiesīgas apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas, pamatojoties uz MK 23.12.2003. Nr.736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” 31. punktu, uz „Administratīvā procesa likuma” 76. panta pirmo un otro daļu, un 79. panta pirmo daļu, iesniedzot iesniegumu Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045.

Ūdens resursu izmantošana

Izmantotais ūdens objekts				Atļautais ūdens daudzums (m ³ diennaktī un gadā)				
nosaukums un vieta (adrese)	ģeogrāfiskās koordinātas		ūdens saimnieciskā iecirkņa kods	teritorijas kods	hidrotehnisko būvju darbība	pazemes ūdeņu līmeņu maiņa	darbības, kuru rezultātā rodas mākslīgs vai stipri pārveidots ūdensobjekts	citas darbības
	Z platums	A garums						
<p>Ķeguma HES ūdenskrātuve uz Daugavas, 64,5 km attālumā no Daugavas grīvas. Ķeguma prospekts 7/9, Ķegums, Ķeguma novads</p>	56°44'24,8"	24°42'38,3"	41517	0741009	<p>52,7/19 237</p> <p>Aizsprosta tipa HES ar aizsprostu, 2 HES ēkām un plūdu novadbūvi.</p> <p>Ūdenskrātuve ar kopējo tilpumu 157 milj. m³ un lietderīgo tilpumu 34,6 milj. m³.</p> <p>7 hidroagregāti (labā krasta stacijā – 4, kreisā krasta stacijā – 3) ar kopējo jaudu 248 MW.</p>	novērojumi tiek veikti saskaņā ar monitoringa programmu	darbības netiek veiktas	netiek veiktas

1. Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi

1. Ūdens resursu lietošanas nosacījumi:

1.1. Ūdens līmenis ūdenskrātuvē pie aizsprosta ūdensteces posmā augšpus hidrotehniskās būves aizsprosta (augšbjefs) absolūtās atzīmēs:

- 1.1.1. Pieļaujamais ūdens līmenis ūdenskrātuvē hidromezģla normālas ekspluatācijas apstākļos (normālais ūdens uzstādinājuma līmenis): **32.15 m LAS.**
- 1.1.2. Ūdens līmenis, kurš īslaicīgi pieļaujams ūdenskrātuvē palu vai plūdu laikā, caur novadbūvi izvadot pārbaudes caurplūdumu (augstākais (maksimālais) ūdens uzstādinājuma līmenis): **palu novadīšanai ar 0,01 % varbūtību 33.25 m LAS.**
- 1.1.3. Zemākais ūdens līmenis ūdenskrātuvē, līdz kuram hidromezģla normālas ekspluatācijas apstākļos pieļaujama ūdenskrātuves nostrādāšana (zemākais (minimālais) ūdens uzstādinājuma līmenis): **30.55 m LAS.**
- 1.1.4. Diennakts, nedēļas vai sezonas regulēšanai pieļaujama līmeņu režīms, pieļaujamie līmeņi pirms ledus iešanas un avāriju gadījumos:
  - zemākais pie diennakts un nedēļas regulēšanas – **30.55 m LAS.**
  - zemākais, izlietojot avārijas rezervi – **30.55 m LAS.**

1.2. Ūdenskrātuves augšbjefā pieļaujamās līmeņu svārstības starp normālo ūdens uzstādinājuma līmeni un zemāko (minimālo) ūdens uzstādinājuma līmeni, noteiktās līmeņa svārstības zivju nārsta periodos, kā arī pieļaujamā nostrādes intensitāte (nostrādes ātrums metros diennaktī) –

Periodi	Pieļaujamie minimālie līmeņi (m LAS)	Maksimālais nostrādes ātrums (m/dnn)
no ledus izešanas līdz 31.jūlijam*	31.40	0.75
no 1. augusta līdz 31. augustam	31.30	0.85
no 1. septembra līdz pavasara ledus izešanas beigām	30.55	1.6

* - par ledus izešanas beigām AS „Latvenergo” savlaicīgi (četras (4) dienas iepriekš) saņem informāciju no VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” atbilstoši savstarpēji noslēgtā līguma nosacījumiem

- 1.2.1. Masveida zivju nārsta laikā 20 diennaktis ūdens līmeņa maksimālās diennakts svārstības nedrīkst būt lielākas par 0.6 m, t.i. 31.55 m līdz 32.15 m. Par nārsta perioda sākumu Ņeguma HES ūdenskrātuvē Valsts vides dienests rakstiski informē AS „Latvenergo” un AS „Augstsprieguma tīkls” Sistēm vadības funkcijas Dispečeru dienestu ne vēlāk kā 4 diennaktis pirms nārsta perioda sākuma.
- 1.2.2. Ūdenskrātuves līmeņa nostrādes ātrums nedrīkst pārsniegt 0.3 metrus stundā.
- 1.2.3. Ūdenskrātuves līmeņa nostrādes ātrums var būt lielāks par 0.3 metriem stundā *tikai* hidrotehnisko būvju avārijas gadījumos. Par to AS „Latvenergo” nekavējoties jāinformē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi (turpmāk – Pārvalde).

1.3. Ūdens līmeņi lejasbjefā:

- 1.3.1. pie pilnas hidroelektrostacijas slodzes (strādājot HES turbīnām ar pilnu slodzi): **18.65 m LAS.**
- 1.3.2. minimālais ūdens līmenis pie:
  - A. diennakts regulēšanas: **17.15 m LAS.**
  - B. remontdarbu laikā: **16.15 m LAS** saskaņā ar 1.5.3. apakšpunktu.
  - C. pie palu novadīšanas:

- ar 1 % pārsniegšanas varbūtību – 20.75 m LAS.
- ar 0,1 % pārsniegšanas varbūtību – 21.25 m LAS.
- ar 0,01 % pārsniegšanas varbūtību – 22.35 m LAS.

1.4. Ūdens caurplūdums un tā tehniskais nodrošinājums:

- 1.4.1. vasaras 30 dienu perioda vidējais minimālais caurplūdums ar 95 % nodrošinājumu (minimālais garantējamais caurplūdums) – nav noteikts.
- 1.4.2. ekoloģiskais caurplūdums, kas nepieciešams ūdensteces dabisko bioloģisko resursu un ekosistēmu saglabāšanai un aizsardzībai – nav noteikts.
- 1.4.3. ūdens brīvplūde ūdensteces posmā leļpus hidrotehniskās būves aizsprosta (lejasbjefs) – HES strādā galotņu slodžu režīmā, un ūdens brīvplūde lejasbjefā netiek garantēta.
- 1.4.4. aprēķinātais turbīnu caurplūdums – pie normālā ūdens uzstādījuma līmeņa 2 150 m³/s.
- 1.4.5. maksimālais caurplūdums palos – ar 1 % pārsniegšanas varbūtību – 7 750 m³/s, ar 0,1 % pārsniegšanas varbūtību – 9 650 m³/s; ar 0,01 % pārsniegšanas varbūtību – 12 650 m³/s.
- 1.4.6. hidromezgla caurvades spējas:

Ķeguma HES ūdenskrātuve	Kopā (m ³ /s)	Tai skaitā	
		Caur turbīnām (m ³ /s)	Pār ūdens pārgāzni (m ³ /s)
Pie normālā ūdens uzstādījuma līmeņa – 32.15 m LAS	9 620	2 150	7 470
Pie augstākā ūdens uzstādījuma līmeņa – 33.25 m LAS	12 463	2 150	10 313

1.5. HES darbības režīms remontdarbu laikā:

- 1.5.1. Pirms Ķeguma HES rekonstrukcijas vai pārbūves darbu projektēšanas uzsākšanas informēt Pārvaldi, lai izvērtētu nepieciešamību saņemt tehniskos noteikumus (MK 27.01.2015. noteikumu Nr.30 „Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” pielikuma 8.4.punkts).
- 1.5.2. Ar HES darbību saistīto hidrotehnisko būvju pārbūvi veikt, ievērojot MK 16.09.2014. noteikumu Nr.550 „Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi” prasības.
- 1.5.3. Remontdarbu laikā pieļaujama ūdenskrātuves līmeņa pazemināšana ārpus ekspluatācijas līmeņiem, to iepriekš saskaņojot ar Pārvaldi un informējot Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnisko institūtu „BIOR”, zivju audzētavu „Tome” un ietekmētās pašvaldības.

1.6. HES darbība ārkārtas/avārijas situācijās:

- 1.6.1. Ārkārtējos un avārijas apstākļos rīkoties saskaņā ar Ķeguma HES hidrotehnisko būvju drošuma programmu un Ķeguma HES Civilās aizsardzības plānu.
- 1.6.2. Ķeguma HES hidromezgla darbība tādā režīmā, kuru neparedz vai aizliedz ekspluatācijas noteikumi, pieļaujama, tikai rodoties neparedzētiem apstākļiem, kuri

apdraud gan būvju, gan ūdenskrātuves zonā vai lejas bjefā esošo apdzīvoto vietu drošību un prasa nekavējošu rīcību.

- 1.6.3. Uzturēt ūdens novadbūves tehniskā kārtībā, lai to darbību neapdraudētu neparedzēti apstākļi (plūdi vai cita veida dabiska vai mehāniska iejaukšanās).
- 1.6.4. Par nevēlamiem notikumiem, avārijas situācijām un apdraudējumiem ziņot atbilstoši „HES Tehniskās vadības funkcijas stacijas dispečera informēšanas kārtībā par notikumiem hidroelektrostacijā” noteiktajam.

1.7. Zivju aizsardzības būves un ierīces – Zivju aizsardzības būves un ierīces nav paredzētas. Zivju resursiem nodarītos zaudējumus AS „Latvenergo” kompensē ar ikgadējiem maksājumiem, kas noteikti Valsts vides dienesta lēmumā „Par hidroelektrostaciju uz Daugavas ekspluatācijas rezultātā zivju resursiem nodarītajiem zaudējumiem” un AS „Latvenergo” un Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” savstarpēji noslēgtajā līgumā.

1.8. Nosacījumi virszemes ūdensobjekta aizsargjoslās:

- 1.8.1. Saskaņā ar *Aizsargjoslu likuma* 32.pantu, noteikt aizsargjoslu ap hidrotehniskās būves aizsprostu.
- 1.8.2. Ievērot virszemes ūdensobjekta aizsargjoslu un aizsargjoslu akvatorijās augšpus un leļpus aizsprosta.

2. Ūdens resursu izmantošanas uzskaites nosacījumi:

- 2.1. Hidrotehnisko būvju darbības raksturlielumus (t.sk. ūdens līmeņa nolasījumi, darbības ar novadbūves aizvāriem, upes caurplūduma uzskaitē) reģistrēt diennakts atskaišu lapās, operatīvajā žurnālā vai elektroniskā datu uzskaites sistēmā atbilstoši MK 23.12.2003. noteikumu Nr.736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” 49.punktā noteiktajam apjomam. Atbildīgai amatpersonai ar parakstu apliecināt ierakstu pareizību dokumentos un to atbilstību mēraparātu rādījumiem.
- 2.2. Informāciju reģistrēt atbilstoši atļaujā noteiktajam grafikam:

Hidrobūves darbības uzskaites grafiks

Nr. p.k.	Uzskaites parametrs	Uzskaites biežums
1.	Ūdens līmenis hidrobūves augšbjefā un lejasbjefā	Datorizēta bjefu līmeņu uzskaitē vienu reizi stundā* (elektroniskās sistēmas darbības traucējuma gadījumā ūdens līmenis tiek noteikts vizuāli no lātas)
2.	Ūdens caurteces: elektroenerģijas ražošanai, caur aizvāriem, ūdens apgādei un citām nozarēm, filtrācijai	Aprēķinu ceļā vienu reizi diennaktī*

* - *devēja rādījumiem viļņošanās ietekmē pieļaujamās īslaicīgas novirzes*

- 2.3. Nodrošināt Hidrotehnisko būvju darbības datu pieejamību inspektora pārbaudes laikā.
- 2.4. Hidrotehniskajai būvei caurplūdušo ūdeni aprēķināt atbilstoši Ķeguma HES ūdens noteces uzskaites instrukcijai.
- 2.5. **Katru ceturksni** līdz ceturksnim sekojošā nākamā mēneša **20.datumam** iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu – aprēķināto dabas resursu nodokli par ūdens

- resursu lietošanu elektroenerģijas ražošanai hidroelektrostacijā par iepriekšējo ceturksni un **veikt maksājumu** Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā budžeta kontā.
- 2.6. **Katru ceturksni** aizpildīt **dabas resursu nodokļa aprēķina lapu** par ūdens resursu lietošanu elektroenerģijas ražošanai un uzrādīt pārbaudes laikā vides valsts inspektoram pēc pieprasījuma; šos uzskaites dokumentus uzglabāt *trīs gadus*.

3. Nosacījumi būtisku izmaiņu gadījumā:

- 3.1. Atbilstoši MK 27.12.2005. noteikumu Nr.1014 „Ūdens objektu ekspluatācijas noteikumu izstrādāšanas kārtība” 11.punkta prasībām, ja saimnieciskās darbības dēļ plānots mainīt ūdens objekta hidroloģisko režīmu vai ekspluatācijas nosacījumus, izstrādāt jaunus ūdenskrātuves ekspluatācijas noteikumus vai grozīt esošos, saskaņojot tos ar visām ieinteresētajām pusēm atbilstoši šo noteikumu 8.punkta prasībām.
- 3.2. Atbilstoši MK 26.01.2010. noteikumu Nr.70 „Noteikumi par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma programmām un deklarācijām” 5.punkta prasībām, ja būtiski mainās hidrotehnisko būvju ekspluatācijas apstākļi vai HES hidrotehnisko būvju tehniskais stāvoklis, kā arī ja tiek noteikti atšķirīgi drošuma uzraudzības pasākumi, programmā veikt nepieciešamās izmaiņas tādā pašā kārtībā, kāda ir noteikta jaunas programmas izstrādei.
- 3.3. Ja AS „Latvenergo” plāno veikt būtiskas izmaiņas Keguma HES esošajā darbībā vai izmaiņas tehnoloģiskajā procesā, kuru dēļ mainās darbības ietekmētā ūdensobjekta hidroloģiskais vai hidroģeoloģiskais režīms, vairs nav iespējams izpildīt normatīvajos aktos par ūdens aizsardzību noteiktās prasības un atļaujā noteiktos nosacījumus vai tiek pārtraukta HES darbība, **ne vēlāk kā 30 dienas pirms izmaiņu uzsākšanas** iesniegt Pārvaldē jaunu iesniegumu, pamatojot izmaiņu nepieciešamību.
- 3.4. **Ne vēlāk kā 30 dienas pirms HES darbības pārtraukšanas** informēt Ekonomikas ministriju, attiecīgo pašvaldību, kuras teritorijā atrodas HES hidrotehniskā būve un Pārvaldi, iesniedzot apstiprinātu drošuma programmu un plānu pasākumiem, kuri tiks veikti pēc HES hidrotehniskās būves ekspluatācijas pārtraukšanas.

4. Citi nosacījumi:

Ķeguma HES hidrotehnisko būvju stāvokļa novērošanu un pārbaudi veikt atbilstoši hidrotehnisko būvju drošuma programmas nosacījumiem. Būvju vizuālās novērošanas un apsekošanas datus reģistrēt datu bāzēs.

Pamatojoties uz MK 23.12.2003. noteikumu Nr. 736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” IV nodaļas 30. punktu, ja nav iestājušies šo noteikumu 23. un 24. punktā minētie nosacījumi, Pārvalde ik pēc septiņiem gadiem, izvērtējot tās rīcībā esošo informāciju par ūdens resursu lietotāja darbību attiecīgajā laikposmā, ja nepieciešams, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā precizē izsniegto atļauju.

Šis pielikums ir ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr. RI13DU0001 neatņemama sastāvdaļa.

Datums: 2020. gada 24. februāris

Direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU